

December 2012

Wisseling samenstelling bestuur MD Fonds

Door Sonja Ottens, bureaumedewerker

Tijdens de bestuursvergadering op 8 oktober vond er een wisseling plaats in de samenstelling van het bestuur van het MD Fonds. Nel Koetsier, die sinds januari 2009 als voorzitter van de MD Vereniging was afgevaardigd binnen het MD-Fondsbestuur, droeg haar functie over aan Bram Rutgers van der Loeff, de huidige voorzitter van de MD Vereniging.

De MD Vereniging en het MD Fonds zijn weliswaar twee verschillende instellingen, maar nauw betrokken bij elkaars werk en doelstellingen. De vereniging behartigt vooral de belangen van haar leden, terwijl de stichting fondsen werft voor wetenschappelijk onderzoek naar en voorlichting over MD. Door een afvaardiging vanuit de MD Vereniging binnen het bestuur van het MD Fonds blijven beide instellingen goed op de hoogte van wat er allemaal speelt in de wereld van MD.

Om Nel Koetsier voor haar zeer waardevolle bijdrage gedurende drie en half jaar te bedanken sprak voorzitter Hein van der Hart lovende woorden en overhandigde hij haar een kleine attentie. Nel's inbreng zal gemist worden. Maar wij wensen haar toe dat zij volop van haar nieuwe vrije tijd zal kunnen genieten.

Periodieke schenkingen in vaste termijnen

Het is u zeker bekend, dat u het MD Fonds op allerlei manieren financieel kunt steunen. Zie daarvoor ook onze website: www.mdfonds.nl. Maar over de meest succesvolle formule, in de vorm van vaste termijnen ofwel de zogenaamde lijfrenteschenking, willen wij u gaarne nog eens informeren.

Bij deze formule kunt u namelijk ieder jaar het volledige termijnbedrag van uw belasting aftrekken, omdat u dan niet bent gebonden aan een fiscale drempel. De

belastingdienst stelt wel als voorwaarde, dat u die lijfrenteschenking gedurende tenminste voor een periode van 5 jaar of langer doet aan het MD Fonds. Tevens is het verplicht de schenking in een notariële akte vast te leggen

Als de lijfrenteschenking per jaar een bedrag van € 250 of hoger is, dan verzorgt het MD Fonds het regelen van die notariële akte. Neem daarvoor contact op met notaris mr. J.P. van Harseler van notariskantoor Schut/Van Os te Amsterdam (tel. 020-305

79 79). Mocht u liever uw huisnotaris hiervoor inschakelen, dan bent u daar vrij in. In alle gevallen betaalt het MD Fonds de notariskosten, tenzij uzelf bepaalt die kosten voor eigen rekening te willen nemen.

Rekenvoorbeeld

Stel, u maakt vijf jaar achtereen € 1.000 over naar het MD Fonds. Dit kost u bruto in totaal € 5.000. Maar netto kost het u aanzienlijk minder. Zie het rekenvoorbeeld.

Voorbeeld gift	Belastingtarief *)	Belastingvoordeel	Netto kosten per jaar	Netto kosten in 5 jaar
€ 1.000	42%	€ 420	€ 580	€ 2.900
€ 1.000	52%	€ 520	€ 480	€ 2.400

*) Voor 2013 en later kan het tarief van 42% worden opgetrokken naar 45%.
Dus nog meer voordeel.

MD Fonds financiert tien onderzoeksprojecten

(Vervolg)

Het MD Fonds heeft in 2012 aan tien onderzoeksprojecten subsidie verleend voor een totaalbedrag van € 350.000. Van zes projecten heeft u in de vorige

Nieuwsbrieven een samenvatting van het onderzoek kunnen lezen. In deze Nieuwsbrief komen weer twee projecten aan bod.

Tipcellen dirigeren om woekerende bloedvaatjes te stoppen bij MD

Projectleider: prof.dr. R.O. Schlingemann, Academisch Medisch Centrum Amsterdam.
Projectnr. 2012-17. Subsidie: € 50.000.

Bloedvaatjes in het gezonde netvlies zijn onmisbaar in de voorziening van zuurstof en voedingsstoffen; woekerende en lekkende bloedvaatjes beschadigen het netvlies dusdanig dat op den duur blindheid ontstaat.

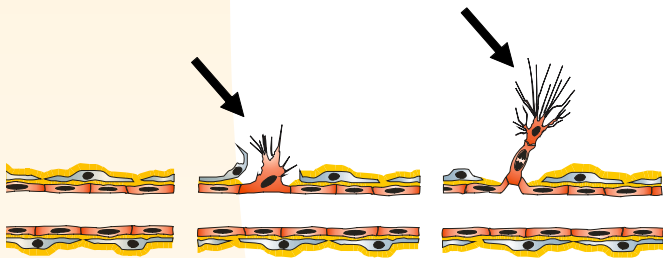
Dit proces, wat ook wel vaatnieuwvorming of angiogenese wordt genoemd, veroorzaakt de schade in het oog bij

mensen met natte Leeftijdgebonden MaculaDegeneratie.

De Oculaire Angiogenese Groep van het AMC Amsterdam doet fundamenteel onderzoek naar dit groeiproces van bloedvaatjes met als doel nieuwe behandelingen te vinden. Vaatnieuwvorming ontstaat vanuit bestaande bloedvaatjes onder het netvlies, waarbij slechts een paar cellen van het bestaande bloedvaatje

geactiveerd worden. Deze cellen veranderen vervolgens van vorm: ze ontwikkelen lange vingerachtige uitstulpingen waarmee ze hun omgeving aftasten. Dat aftasten is nodig omdat deze cellen voorop lopen en richting geven aan de groei van het groeiende bloedvatje. Om die reden worden deze cellen tipcellen genoemd. Deze tipcellen hebben daarnaast nog tal van andere functies, waaronder het regisseren van het gedrag van de andere cellen waardoor het hele proces van vaatvernieuwing in goede banen wordt geleid.

De figuur laat zien hoe aan de linkerkant vanuit een bloedvat een tipcel ontstaat, terwijl aan de rechterkant een gevormde vaatspruit zichtbaar is met een tipcel aan het uiteinde.

De woekerende bloedvatjes die oogartsen zien in het netvlies van mensen met LMD impliceren dat door deze ziekte de tipcellen niet meer in staat zijn vaatnieuwvorming in goede banen te leiden. Daarbij zien we dat door LMD het aantal tipcellen enorm toeneemt in vergelijking met

vaatnieuwvorming in gezonde omstandigheden, bijvoorbeeld tijdens wondgenezing van huid. Tipcellen vormen dus een aantrekkelijk doelwit voor therapie bij mensen met natte LMD en andere afwijkende vaatgroei. Maar om dergelijke therapeutische strategieën te ontwikkelen, is een grondig begrip van de regulatie van tipcellfuncties en de betrokken genen nodig.

Tot voor kort werd voor onderzoek op het gebied van tipcellen alleen gebruik gemaakt van proefdiermodellen. Zeer recent is de Oculaire Angiogenese Groep als eerste succesvol geweest in het ontwikkelen en publiceren van een model van tipcellen in celkweekflessen. We hebben deze cellen gekarakteriseerd en tal van nieuwe genen gevonden die potentieel grote betekenis hebben voor de groei van bloedvatjes.

Door gebruik te maken van ons model, hebben we alternatieve wegen van onderzoek geopend die kunnen helpen om de moleculaire processen en functies van de gespecialiseerde tip cel te begrijpen. Tegelijkertijd vermindert ons model het voorheen noodzakelijke gebruik van diermodellen. Dit model maakt het mogelijk om nieuwe targets voor therapeutische remming van groeiende bloedvatjes te vinden om voortgang van de ziekte bij mensen met natte LMD te voorkomen.

Prediction model for the development of AMD

(ned.titel) Projectleider: prof.dr. Carel Hoyng, Universitair Medisch Centrum Nijmegen.
Projectnr. 2012-19. Subsidie: € 95.000.

Leeftijdgebonden MaculaDegeneratie komt voor op oudere leeftijd en is een ziekte die het centrale netvlies aantast. Met de toenemende vergrijzing, neemt ook het aantal patiënten met LMD toe.

Er zijn twee vormen van LMD: droge LMD (waarbij atrofie optreedt van het retinaal pigmentepitheel) en natte LMD (waarbij nieuwe bloedvatjes onder het netvlies worden gevormd, die makkelijk kunnen gaan bloeden).

LMD is een multifactoriële aandoening, wat betekent dat verschillende genetische factoren en omgevingsfactoren een rol spelen. Naar deze risicofactoren is veel onderzoek gedaan. Roken is een van de belangrijkste omgevingsfactoren die bijdragen aan het ontstaan van LMD. Uit onderzoek naar genetische factoren is naar voren gekomen dat vooral genen die invloed hebben op het complementsysteem, onderdeel van ons immuunsysteem, een grote rol spelen bij de ontwikkeling van LMD.

Veel onderzoek wordt gedaan naar de preventieve rol van voedingssupplementen. Het gebruik van zink en antioxidanten vermindert het risico op het ontwikkelen van eindstadium LMD. Zink lijkt te leiden tot een reductie van het genetische risico op vroege LMD. Deze onderzoeksresultaten bieden aanknopingspunten voor preventieve behandeling van LMD. Als je het risico op LMD kan voorspellen, is het mogelijk om vroeg preventief in te grijpen.

LMD komt meestal dubbelzijdig voor maar kan zich in eerste instantie ook enkelzijdig presenteren. De gezichtsscherpte van het andere oog kan soms jaren goed bewaard blijven terwijl het eerste oog al een eindstadium van LMD heeft ontwikkeld. De snelheid van progressie in het tweede oog verschilt van mens tot mens en is afhankelijk van verschillende risicofactoren waaronder roken, Body Mass Index (BMI) en leeftijd. Resultaten van verschillende studies naar deze risicofactoren zijn echter niet eenduidig. Ook genetische factoren spelen een rol bij progressie naar eindstadium LMD in het tweede oog, maar hier zijn nog weinig studies naar gedaan.

Om meer duidelijkheid te krijgen over de risicofactoren voor onder andere de progressie van LMD hebben we in samenwerking met de Oogheelkunde kliniek in Keulen een database opgericht: de Euregio Genetische Databank (EUGENDA). In deze database is informatie van meer dan 1400 LMD-patiënten en controlepersonen verzameld. Deze informatie omvat gedetailleerde gegevens van klinisch onderzoek als ook gegevens verzameld via een vragenlijst. Ook zijn bloedmonsters afgenomen voor verschillende toepassingen, waaronder DNA-diagnostiek.

Door middel van dit onderzoek verwachten we meer duidelijkheid te krijgen over de risicofactoren voor progressie van LMD. Ook verwachten we een model te ontwikkelen waarmee we, op basis van vastgestelde risicofactoren, een voorspelling kunnen doen wat de kans is dat iemand LMD zal ontwikkelen en hoe snel progressie zal optreden.

Hierdoor zal het in de toekomst wellicht mogelijk zijn om die groep patiënten te selecteren die het hoogste risico loopt op de ontwikkeling en snelle progressie van LMD zodat een (preventieve) behandeling vroegtijdig gestart kan worden. Ook zou deze groep in aanmerking kunnen komen voor inclusie in trials voor nieuwe profylactische medicatie. Bovendien is het dan mogelijk patiënten meer duidelijkheid te geven over het natuurlijke beloop van hun ziekte en meer concrete uitspraken te doen over het individuele risicoprofiel.

Giftbox

Heeft u binnenkort een jubileum of andere bijeenkomst en wilt u geld inzamelen voor het MD Fonds, dan kunt u een giftbox aanvragen bij het landelijk bureau, tel. 030 - 29 66 999.

Colofon

Deze nieuwsbrief is een onafhankelijke uitgave van de Stichting MD Fonds. Het bestuur is volledig verantwoordelijk voor de inhoud van deze nieuwsbrief.

Bestuur van de Stichting MD Fonds

Prof.dr. Hein C. van der Hart, voorzitter

☎ 040-2913999 - ✉ h.vanderhart@onsnet.nu

Mr. Albert K.C. de Brauw, secretaris

☎ 0294-295889 - ✉ akc@debrauw.net

Arnold W.M. Veldman, penningmeester

☎ 040-2417672 - ✉ veldman.arnold@gmail.com

Ir. Paul Amelink, bestuurslid

☎ 040-2837811 - ✉ p.amelink@onsnet.nu

Drs. Bram Rutgers van der Loeff – bestuurslid

☎ 070-383 70 34 - ✉ bcvdloeff@wxs.nl

Dr. Yvonne de Jong-Hesse, bestuurslid

☎ 020-4444795 - ✉ y.dejong@vumc.nl

Wetenschappelijke Adviesraad

Prof.dr. E. van Kuijk, MD, PhD Professor & Chairman
University of Minnesota, Department of Ophthalmology /
MMC 493, Minneapolis, USA

Prof.dr. P.J. Ringens, Oogziekenhuis Maastricht MUMC
Prof.dr.ir. P.F.F. Wijn, hoogleraar afdeling Klinische Fysica,
Máxima Medisch Centrum, Veldhoven

Stichting MD Fonds

Postbus 2410 – 3500 GK Utrecht

☎ 030-2966999 - ✉ mdfonds@viziris.nl

Bankrekening 1280

t.n.v. Stichting MD Fonds, Utrecht

Bankrekening 609.97.26.26

t.n.v. Stichting MD Fonds, Eindhoven

Machtiging

naam: _____ M / V

voorletters: _____

straat en huisnr: _____

plaats: _____

postcode: _____

e-mail: _____

machtigt tot wederopzegging het MD Fonds om:

- 1 maal per maand € 5,00
- 1 maal per maand / kwartaal / jaar
een bedrag van: € _____
- éénmalig een bedrag van: € _____

af te schrijven van bankrekening:

Datum: _____

Handtekening:

**U kunt deze machtiging
opsturen naar:
Stichting MD Fonds
Postbus 2410
3500 GK UTRECHT**